

K i v i a s e t e l m i a Degerön Lillfladanin etelärannalla
Helsingin kaupungin omistamalla maalla

Tohtori Gunvor Kerkkoselta saaman ilmoituksen johdosta allekirjoittanut suoritti marraskuun 1 p:nä 1960 tarkastuksen ja koe-kaivauksen Degerön kartanon päärakennuksen itäpuolella sijaitsevan Lillfladanin etelärannalla. Tohtori Kerkkonen oli mukana oppaana ja kaivausapulaisina toimivat ylioppilaat Jaakko Sarkamoo ja Ari Siiriäinen.

Tarkastuksessa ilmeni, että em. paikalla on jyrkähkö, pohjoiseen viettävä kalliorinne. Siinä on selvästi havaittavissa n 20-60 cm läpimittaisista kivistä rakennettuja kehiä sekä rivejä, jotka ovat maatuneet ja tiukan turpeen ympäröimät niin, etteivät ne vaikuta kovin nuorilta. Joukossa on muodoltaan pitkulaisia soikioita, ympyrää ja sisääntaivutetuilla reunoilla varustettuja kolmioita tai neliöitä tavoittelevia kehiä. - Asetelmien muodot ja sijainti käyvät ilmi oheisesta karttaluonnoksesta, johon kukin on nimetty numerollaan 1 - 10.

Kiviasetelmassa n:o 2, joka on rinteessä alimpana ja arviolta n 3 m merenpinnan yläpuolella, suoritettiin pikainen koekaivaus:

Kivikehän ulkopuolella oli kallio paljaana, mutta sisäpuolella kalliota vasten oli 1-5 cm paksuinen savikerros ja sen päällä 5-15 cm vahvuudelta tiukkaa turvetta ja multaa. - Mullassa havaittiin palamisen jälkiä, mutta ei mitään polttopesäkkeitä. Siitä tavattiin löydöksinä saviastioiden palasia, lasia, koristetun savipiipun pesä y.m.s. ().

Kaivauksessa ei liikuteltu kehäkiviä ja tutkimuksen jälkeen asetettiin maat entiselle paikalleen kehyksen sisään.

Lillfladanin kiviasetelmat ovat saaneet olla vahingoittumattomina rauhassa alueen ollessa aikaisemmin Degerön kartanon hevoshakana. Nyt on maan ostanut Helsingin kaupunki ja samalla ko. muinaisjäännökset ovat joutuneet hävityksen uhkaamiksi.

Viime sunnuntain aikana oli asetelmista kerätty kiviä kallion laelle hyppyrimäen pohjaksi osan kivistä tietenkkin vierieissä alakaisliikkoon. Rauhoitustoimenpiteisiin olisi siis ryhdyttävä pian.

Helsingissä, marraskuun 3 p:nä 1960

amanuenssi

Aarni Erä-Esko

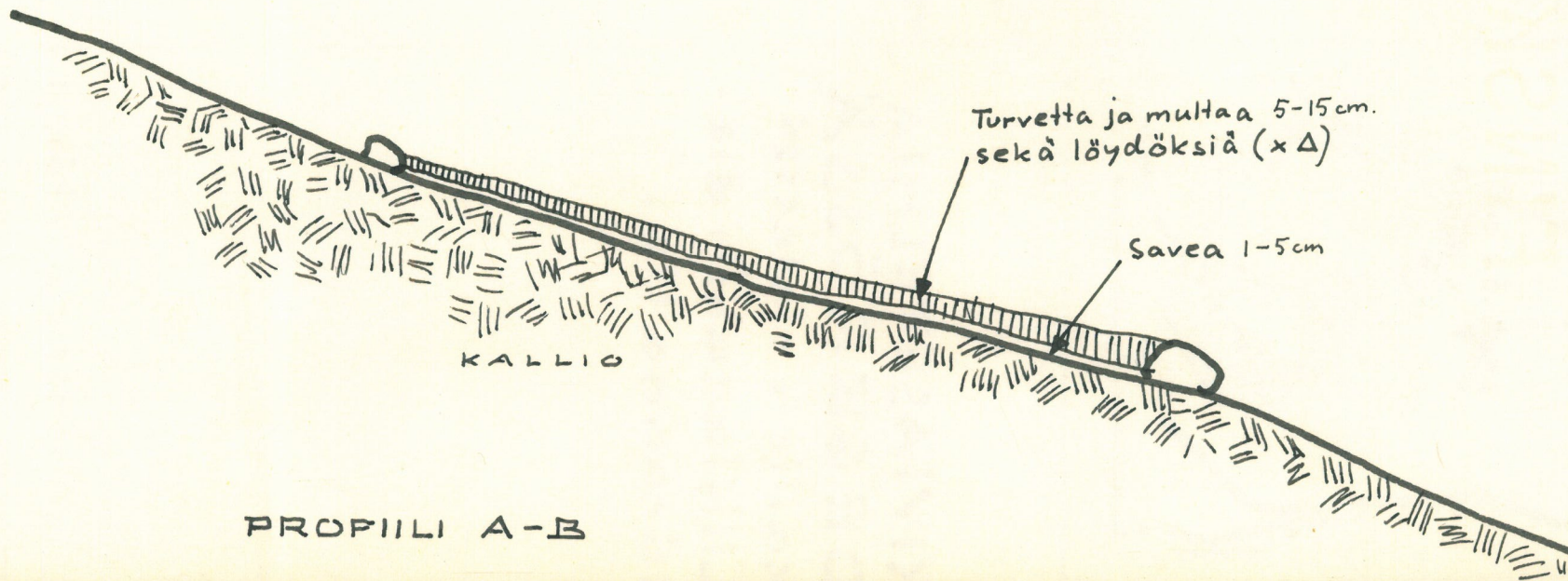
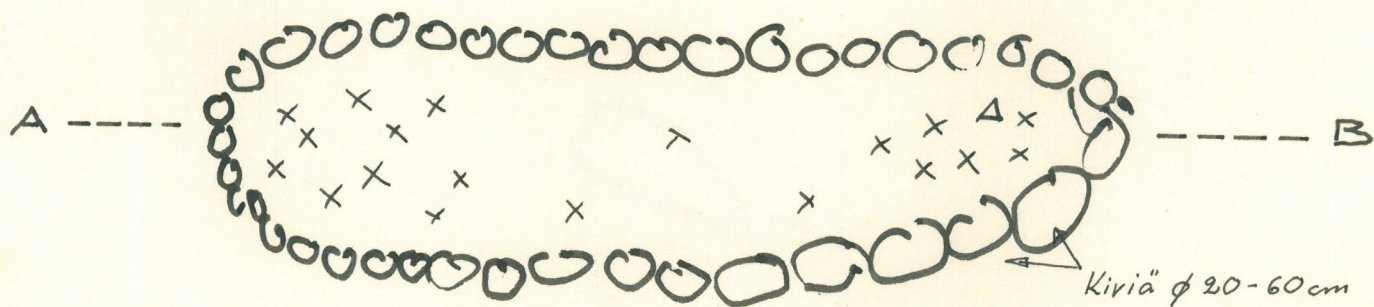
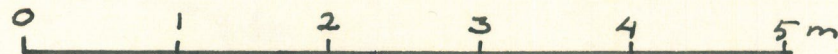
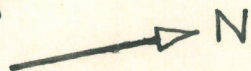
Aarni Erä-Esko

Liitteenä 4 valokuvaa

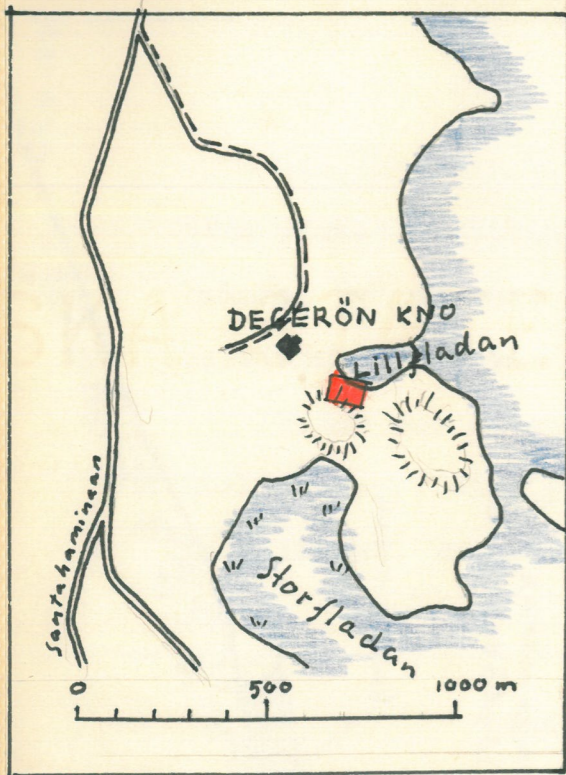
yleiskartta

kiviasetelma 2:n kaiiv.kartta

KIVIASETELMA
N:o 2

PROFILI A-B

KIVIASETELMIA
DEGERÖSSÄ
kallion rinteessä
Lillfladanin ete-
lärannalla.

Luonnoksen piirtänyt
marraskuun 1 p:nä 1960
Aarni Erä-Seko

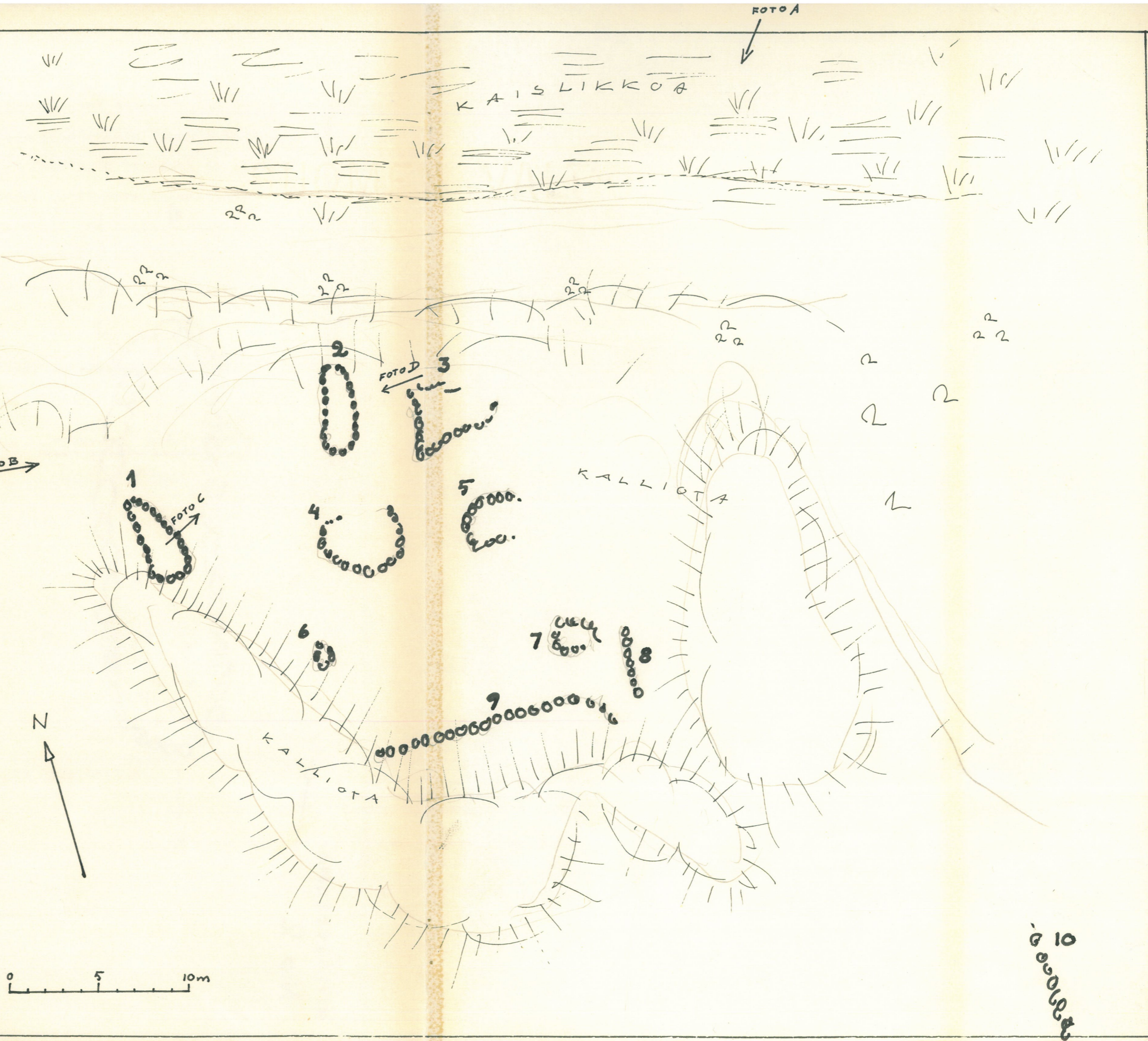

Foto A

Foto B

Foto C

Foto D

Fil. mag. fru Elisabeth Ringbom,
professor Gunnar Castrens äldsta stuv-
dotter, svarar på tillfrågan 8. XI 1960
att stensättningarna vid Dillpladan
invid Degerö gård, enligt vad hon
trodde, är rester av hennes styvfar
Gunnar Castrens och pojkarna Runeborgs
lekar. Hon lovade emellertid fråga
sina systers vad de visste om saken.

På kvällen ringde hon och berättade
att systern, fru Isotta Runeberg och
halvsystern fru Saga Selin och
friherrinnan Martina Standerškjöld
alla med en annan förklarade att de
alltid hört att stensättningarna är
rester av generalguvernör Rokassowskijs
trädgårdsanläggningar. Generalguvernör
Platon Rokassowski ägde Degerö gård
mellan åren 1850-1873 och då var
kanske utsikten mot berget från
gården ännu fri. Det var han som
anlade parken på Degerö gård. Också
dessa dottrar trodde sig ha hört att
Gunnar Castren som pojke lekt på
berget med sina kamrater och sakert
då "förbättrat" stensättningarna.

Samtliga, isynnerhet Saga Selin
och Martina Standerškjöld, som

2
amma bor på Degerö gård, var förvånade
över att ingen kommit upp till
gården för att fråga vad man visste
om slussållningarna.

Kaivauslöydöt Degerön Lillfladanin rannasta olivat

- 1) joukko kukkaruukun palasia sekä pari tiilenpalaa
- 2) kaksi paksua vihreää lasinpalasta, pullosta
- 3) kolme sirpaletta valkoista fajanssia
- 4) kaksi kvartsinpalaa
- 5) ikkunalasin sirpaleita
- 6) savipiipun pesä myöhäistä mallia. (Vapaaherratar Standertskjöld, joka lapsena (v:n 1930 paikkeilla) on leikkinyt paikalla, kertoi että yhdellä hänen leikkitoverillaan oli mukana isoisältään tai joltakin muulta ottamansa savipiippu, jota pojat salaa polttivat).

Esineet heitettiin pois, koska ne savipiipun pesää lukuunottamatta olivat tältä vuosisadalta eikä niillä ollut mitään museoarvoa.

12. 11. 1960

Maria Muthén